

شماره: ۱۴۰۱/۶۰۰/۱۷۸۸۵۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

پیوست: ندارد

جناب آقای مهندس غلامحسین شافعی

رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

موضوع: تنظیم فرمهای متحدالشکل برای قراردادهای بیمه بازرگانی

با سلام و احترام؛

بازگشت به نامه شماره ۱۰/۸۶۷۸/ص مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۲ موضوع تنظیم فرمهای متحدالشکل برای قراردادهای بیمه بازرگانی به استحضار می‌رساند؛ به موجب آیین‌نامه «حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها (شماره ۷۱)» مصوب شورای عالی بیمه، فرم‌های مربوط به قراردادهای بیمه بازرگانی حسب مورد مشتمل بر فرم پیشنهاد بیمه، بیمه‌نامه و شرایط عمومی بیمه‌نامه می‌باشد. همچنین ممکن است به فراخور رشته بیمه نیازهای بیمه‌گذاران و...، فرم‌های شرایط خصوصی بیمه‌نامه و شرایط پیوست بیمه‌نامه نیز برای قرارداد بیمه پیش‌بینی شود که موضوع تنظیم متحدالشکل هر یک آنها به شرح ذیل جهت استحضار ایفاد می‌گردد:

- ۱- در خصوص فرم بیمه‌نامه؛ حداقل اقلام اطلاعاتی لازم و چهارچوب تنظیم آن به موجب ماده (۳) قانون بیمه و همچنین مواد (۸) الی (۱۸) آیین‌نامه شماره ۷۱ مصوب شورای عالی بیمه تبیین شده است. براین اساس، تنظیم فرم متحدالشکل در این خصوص فاقد ضرورت است.
- ۲- در خصوص فرم پیشنهاد بیمه؛ چارچوب تنظیم آن در بند «۸» ماده (۱) آیین‌نامه شماره ۷۱ تبیین شده است. همچنین بیمه مرکزی ج.ا. ایران به اقتضای اجرای مفاد قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث، فرم متحدالشکل پیشنهاد بیمه مربوط به بیمه‌نامه‌های موضوع این قانون را تنظیم و طی نامه شماره ۹۷/۱۰۰/۱۱۹۹۳۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۰۵ به شرکت‌های بیمه ابلاغ نموده است.

شماره: ۱۴۰۱/۶۰۰/۱۷۸۸۵۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

پیوست: ندارد

۳- در خصوص شرایط عمومی بیمه نامه؛ به موجب بند «۳» ماده (۱۷) قانون «تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری» شرایط عمومی بیمه نامه باید به تصویب شورای عالی بیمه برسد. بر این اساس، بر مبنای شرایط حاکم بر محصولات بیمه ای مختلف، شرایط عمومی متحدالشکل برای برخی از آنها تنظیم و به تصویب شورای عالی بیمه رسیده است. همچنین شورای عالی بیمه به موجب تبصره ماده (۷) آیین نامه «مقررات تعیین حق بیمه انواع رشته های بیمه ای (شماره ۹۴)»، تنظیم چارچوب های شرایط عمومی رشته های بیمه فاقد شرایط عمومی مصوب را به بیمه مرکزی ج.ا. ایران تفویض نموده است. بر این اساس، تاکنون ده چارچوب شرایط عمومی رشته بیمه ای فاقد مصوبه شورای عالی بیمه تدوین و جهت اجرا به شرکت های بیمه ابلاغ شده است.

۴- در خصوص شرایط خصوصی بیمه نامه؛ همان طور که از عنوان آن پیداست، این شرایط تابع توافقات خاص فیما بین بیمه گر و بیمه گذار اعم از پوشش های حذفی و اضافی و... می باشد. لذا، امکان تهیه فرم متحدالشکل برای آن وجود ندارد. مزید استحضار؛ تقدم شرایط خصوصی بر شرایط عمومی بیمه نامه منوط به رعایت دو شرط زیر است:

۴-۱ به موجب بخشنامه شماره ۲۰۵/۱۷۲۴۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۲ بیمه مرکزی ج.ا. ایران هرگونه توافق در قالب شرایط خصوصی و سایر توافقات، نباید مغایر با مفاد آمره و تکلیفی مندرج در شرایط عمومی مصوب شورای عالی بیمه، کلوزهای پیوست و سایر مقررات مربوطه باشد. همچنین نمی تواند توافقی برخلاف آنها انجام شود.

۴-۲ هرگونه توافق در قالب شرایط خصوصی باید متضمن حقوقی بیشتر از آنچه در شرایط عمومی درج شده است برای بیمه گذار، بیمه شده و یا ذینفع بیمه نامه در بر داشته باشد.

۵- به موجب بند «۱۳» ماده (۱) آیین نامه شماره ۷۱ مصوب شورای عالی بیمه، شرایط پیوست بیمه نامه متون استناداری است که معمولاً توسط نهادهای بین المللی بیمه برای رشته های مختلف بیمه به صورت شرایط استناداری یا کلوز بیمه ای تدوین شده و در عرف بیمه مورد اجماع

شماره: ۱۴۰۱/۶۰۰/۱۷۸۸۵۱

تاریخ: ۱۴۰۱/۱۱/۱۰

پیوست: ندارد

است. بر این اساس، تدوین فرم متحدالشکل برای شرایط پیوست خارج از اختیارات بیمه مرکزی ج.ا. ایران است.

در خاتمه به استحضار می‌رساند؛ تنظیم فرم‌های متحدالشکل برای قراردادهای بیمه بازرگانی بر اساس تجارب بین‌المللی نیز مشابه رویه‌هایی است که به ترتیب فوق در بازار بیمه کشور در حال اجرا است. شایان ذکر است؛ رویکرد این سازمان به ویژه با توجه به سیاست‌های دولت محترم، همواره بر مقررات‌زدایی و کاهش مداخلات غیر ضروری متمرکز است و تلاش می‌شود با تفویض اختیار به مؤسسات بیمه بازرگانی فعال در صنعت بیمه، زمینه رقابت سالم و حفظ حقوق ذینفعان بازار بیمه کشور نیز تقویت شود.

علی بنیادی نائینی
معاون طرح و توسعه